

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Anicura Dierenkliniek De Woldberg
Kaasweg 2
8334 NT TUK

**Directoraat-generaal Natuur
en Visserij**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 23 januari 2023
Betreft Uw brandbrief ten aanzien van de wolven in Drenthe en omliggende
provincies

Ons kenmerk
DGNV / 22556233

Geachte mevrouw Beuving,

Hartelijk dank voor uw brief over de wolf. U geeft aan twee punten onder mijn aandacht te willen brengen. Uw eerste punt betreft het handelen van BIJ12. BIJ12 werkt in opdracht van de provincies en wordt dus door de provincies aangestuurd; de bevoegdheid tot aansturing ligt dus niet bij de Rijksoverheid. Ik raad u dan ook aan om dit punt te bespreken met de betrokken provincie(s).

Uw tweede punt betreft de aanwezigheid van wolven in Drenthe en omliggende provincies. Ook ik heb zorgen met betrekking tot de wolf. Rondom de wolf spelen meerdere belangen die op elkaar ingrijpen. Ten eerste is er de angst die leeft bij dierhouders en burgers over de aanwezigheid van een toenemend aantal wolven in Nederland. Die angst neem ik heel serieus en ik wil helpen om die weg te nemen. Ten tweede is er het feit dat het toenemende aantal wolven goed is voor de biodiversiteit in Nederland. De wolf is een inheemse soort die uit zichzelf naar Nederland is teruggekeerd en een verrijking is van de Nederlandse natuur. Op grond van onder meer de Habitatrichtlijn gelden er strikte beschermingskaders voor de wolf. Ik heb een verantwoordelijkheid voor de natuur in Nederland en wil helpen om deze verrijking van onze natuur te behouden. Ten derde zijn er de gevallen zijn waarbij vee wordt gedood door een wolf. Wolven kunnen inbreuk maken op de eigendom van dierhouders wanneer zij dieren doden. Tegelijkertijd is er de verplichting voor dierhouders om hun vee te beschermen.

Voor mij is op dit moment uitgangspunt dat we manieren vinden om samen te leven met de wolf. Tegelijkertijd leven we in een klein land waardoor wolf en mens en de dieren die gehouden worden door de mens dicht op elkaar leven. Ik ben van mening dat het belangrijk is om eerst al het mogelijke te doen op het gebied van preventie. Met goede beschermende maatregelen kan de wolf weggehouden worden van vee. U beschrijft in uw brief dat er knelpunten zijn bij het plaatsen van wolfwerende rasters. Ik begrijp dat er zowel voor het welzijn van gehouden dieren als voor het bekostigen van de wolfwerende rasters voldoende aandacht moet zijn. In samenspraak met provincies en BIJ12 kan de dierhouder hiervoor, binnen zijn verantwoordelijkheid voor zijn dieren, een oplossing zoeken.

Vanwege de ontstane situatie rond de wolf wil ik voor mijzelf duidelijker krijgen wat er mogelijk is om wolf en mens nu en in de toekomst met elkaar samen te laten leven in Nederland. Uiteraard doe ik dat graag in nauw overleg met de provincies omdat de provincies op dit dossier de belangrijkste rol hebben. Op 5 december a.s. breng ik een werkbezoek aan de provincie Drenthe. Bij dat bezoek zal ik ook met betrokkenen spreken over de wolf en hoe we de drie belangen die ik hierboven heb benoemd, goed samen kunnen brengen.

Ik zal bovendien op korte termijn met de Raad voor de Dieraangelegenheden (RDA) in gesprek gaan om de RDA te vragen een brede maatschappelijke dialoog te organiseren over de positie van de wolf in Nederland, en om op basis daarvan advies te geven over hoe we in Nederland kunnen samenleven met de wolf en wat daarvoor nodig is. Onderdelen die in dit advies in ieder geval aan de orde zouden moeten komen zijn die drie belangen (a) de beleefde angstgevoelens voor de wolf (b) de positie van de wolf in de Nederlandse natuur, en (c) bescherming van vee tegen de wolf. Ik hoop dat ook dierenartsen actief zullen deelnemen aan deze dialoog, zodat uw ideeën meegenomen kunnen worden in het advies van de RDA.

Hoogachtend,

Christianne van der Wal-Zeggelink
Minister voor Natuur en Stikstof